๕๖๗

๕๔๕
๒๑ เม.ย.

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร โทร. ๐ ๒๙๔๐ ๖๖๗๑ - ๒

ที่ กษ ๑๓๐๔/ ๕๗๑ **วันที่** ๒๑ เมษายน ๒๕๖๙

เรื่อง รายงานการประชุมมอบนโยบายขับเคลื่อนงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ปลัดฯ (นายวิณะโรจน์)
รับที่ ๖๖๘๔
วันที่ ๒๑ เม.ย. ๖๙ เวลา ๑๔. ๓๐ น.

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ) ได้มอบนโยบายขับเคลื่อนงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๙ เวลา ๑๐.๐๐ น. ณ ห้องประชุม ๑๓๔ - ๑๓๕ ชั้น ๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นั้น

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้จัดทำรายงานการประชุมมอบนโยบายขับเคลื่อนงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เรียบร้อยแล้ว รายละเอียดตามเอกสารแนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบขอได้โปรด

๑. ลงนามหนังสือเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อโปรดทราบ

๒. ลงนามหนังสือเรียนรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นางสาวปิยะรัฐชย์ ติยะไพรัช และนายวัชระพล ขาวขำ) เพื่อโปรดทราบ

๓. มอบหมายส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินการขับเคลื่อนงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ตามนโยบายและหลักการทำงานสำคัญของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๔. มอบหมายกองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินการแจ้งเวียนส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(นายพีรพันธ์ คอทอง)
เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

- ลงนามแล้ว
- เห็นชอบตามข้อ 3,4

(นายวิณะโรจน์ ทรัพย์สงสุข) 22 เม.ย. 69
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รับที่
วันที่ ๒๓ เม.ย. ๖๙
เวลา ๕๑๑

ลงทะเบียนหนังสือออกแล้ว
ได้ส่งหนังสือไปแล้ว
๒๓ เม.ย. ๖๙

การประชุมมอบนโยบายขับเคลื่อนงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เมื่อวันที่ 8 เมษายน 2569 เวลา 10.00 น.
ณ ห้องประชุม 134 - 135 ชั้น 3 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ) เป็นประธานการประชุมมอบนโยบายขับเคลื่อนงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พร้อมด้วยรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายวัชระพล ขาวขำ) และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นางสาวปิยะรัฐชย์ ติยะไพรัช) เมื่อวันที่ 8 เมษายน 2569 เวลา 10.00 น. โดยมีผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้ช่วยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชนในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เข้าร่วมประชุม ณ ห้องประชุม 134 - 135 ชั้น 3 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กล่าวต้อนรับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายวัชระพล ขาวขำ และนางสาวปิยะรัฐชย์ ติยะไพรัช) ทั้งนี้ ในนามของผู้บริหารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และข้าราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีความยินดีและพร้อมที่จะเป็นฟันเฟืองในการขับเคลื่อนภาคการเกษตรและดูแลพี่น้องเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง ท่ามกลางความท้าทายด้านสภาพภูมิอากาศและเศรษฐกิจ ด้วยเกษตรนวัตกรรมเพื่อความยั่งยืนเกษตรกรไทย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กล่าวว่า รู้สึกยินดีและเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่มีโอกาสเข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ถือเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ หากเกษตรกรมีความเข้มแข็ง มีภูมิคุ้มกัน จะสามารถสร้างความมั่นคงให้กับประเทศได้ วันนี้ต้องยอมรับว่าภาคเกษตรไทยกำลังเผชิญกับปัจจัยและความท้าทายต่าง ๆ ทั้งการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีความถี่และรุนแรงมากขึ้น ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ที่ส่งผลต่อห่วงโซ่อุปทานโลก ทำให้ราคาสินค้าโภคภัณฑ์หลายชนิด อาทิ พลังงาน ปุ๋ยเคมี วัตถุดิบอาหารสัตว์ ปรับตัวสูงขึ้นอย่างมาก นอกจากนี้ ความผันผวนของเศรษฐกิจและการค้าโลก กฎกติกาทางการค้าโลกใหม่ที่มีความเข้มงวดมากขึ้น ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตรไทย หากปรับตัวได้ทันท่วงที ความท้าทายเหล่านี้จะกลายเป็นโอกาสของเกษตรกรและภาคเกษตรของไทย ดังนั้น หน้าที่ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงไม่เพียงแต่มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า แต่ต้องร่วมกันปรับกระบวนทัศน์ในการพัฒนาภาคเกษตรเพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของพี่น้องเกษตรกรให้มีความมั่นคงและยั่งยืนด้วยการขับเคลื่อนภาคเกษตรสู่เกษตรอัจฉริยะและเกษตรแม่นยำด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และความต้องการของเกษตรกรในแต่ละกลุ่ม เพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งสืบสานโครงการพระราชดำริเพื่อสร้างรากฐานความเข้มแข็งให้แก่พี่น้องเกษตรกร โดยมี**นโยบายหลัก “เกษตรนวัตกรรมเพื่อความยั่งยืนเกษตรกรไทย” เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาด้านการเกษตร 5 ด้าน** ดังนี้

1) ยกระดับการผลิตด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ปรับเปลี่ยนจากการทำเกษตรแบบดั้งเดิมเป็นการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ โดยผลักดันการใช้ Big Data ร่วมกับเทคโนโลยีดิจิทัล และ AI มาบริหารจัดการการผลิตแบบแม่นยำ เพื่อลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิตต่อหน่วย และเพิ่มคุณภาพมาตรฐานให้สูงขึ้น พร้อมทั้งสนับสนุนให้มีผู้ให้บริการทางการเกษตร หรือ Agriculture Service Provider ในระดับชุมชน เพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงเครื่องจักรกลทางการเกษตร และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้อย่างทั่วถึงในราคาที่เหมาะสมและเป็นธรรม

2) เพิ่มรายได้เกษตรกร ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น มีผลตอบแทนจากการลงทุนและสินทรัพย์สูงขึ้น และมีความมั่นคงในอาชีพ ผ่านการแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) และสร้างโอกาสการเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรมูลค่าสูงให้กับสินค้าเกษตรไทย นอกจากนี้ ต้องเตรียมความพร้อมให้เกษตรกรปรับตัวเข้ากับกติกาการค้าโลกใหม่ ๆ ทั้งเรื่องมาตรฐานสุขอนามัยพืช สุขอนามัยสัตว์ มาตรฐานความปลอดภัยสินค้าเกษตร อาหารและโภชนาการ มาตรฐานสิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจสีเขียว เพื่อสร้างตลาดและขยายโอกาสในการแข่งขัน

3) พัฒนาศักยภาพเกษตรกร สร้างทักษะสมัยใหม่ องค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมอย่างเป็นระบบ ผ่านหลักสูตร Reskill และ Upskill ที่ตอบสนองความต้องการของเกษตรกรทุกระดับ ตั้งแต่องค์ความรู้วิทยาศาสตร์พืช ปศุสัตว์ ประมง การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเกษตรสมัยใหม่ การจัดการบัญชีและรายได้ในครัวเรือน พร้อมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มในรูปแบบสหกรณ์หรือวิสาหกิจชุมชน เพื่อสร้างอำนาจต่อรอง ทั้งการซื้อปัจจัยการผลิตและการจำหน่ายผลผลิต ไปจนถึงการยกระดับเกษตรกรที่มีศักยภาพให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร และสามารถบริหารและกำกับดูแลหน่วยผลิตที่ดี

4) ตลาดนำการผลิต ปรับโครงสร้างผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพื่อให้ผลผลิตขายได้จริง ได้ราคาที่สะท้อนคุณภาพ และลดความเสี่ยงด้านอัตรากำไรสุทธิที่ลดน้อยลง โดยมีข้อมูลตลอดห่วงโซ่อุปทาน ตั้งแต่การวางแผนการผลิต การคัดแยก การแปรรูป และข้อกำหนดมาตรฐานบรรจุภัณฑ์และสินค้า ไปจนถึงระบบขนส่งที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงหลักฐานอ้างอิงด้านโภชนาการและสุขภาพ เพื่อเชื่อมโยงผลผลิตจากหน้าฟาร์มไปสู่ผู้บริโภคหรือผู้ประกอบการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรล้นตลาดและราคาตกต่ำ โดยจะสนับสนุนให้เกิดห่วงโซ่อุปทานมูลค่าเพิ่มในพื้นที่ เช่น จุดรวบรวมสินค้ามาตรฐาน ระบบคัดเกรด ห้องเย็น การแปรรูป และโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้การกระจายผลผลิตจากหน้าฟาร์มถึงผู้ซื้อโดยเร็ว และตรวจสอบได้ ตลอดจนพัฒนาระบบเตือนภัยสถานการณ์บิดเบือนกลไกตลาด เพื่อบริหารจัดการสินค้าเกษตรได้อย่างทันท่วงที พร้อมทั้งเร่งปราบปรามการสวมสิทธิ์และการบิดเบือนมาตรฐาน เพื่อรักษาความเชื่อมั่นของผู้ซื้อและความเป็นธรรมในตลาดในระยะยาว

5) บริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งระบบอย่างยั่งยืน จัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำในระดับภูมิภาคให้เหมาะสมกับความต้องการใช้น้ำที่แตกต่างกันในแต่ละลุ่มน้ำทั้งในปัจจุบันและอนาคต เพื่อรองรับภัยธรรมชาติ ทั้งน้ำท่วมและน้ำแล้งที่มีความรุนแรงมากขึ้น ให้ความสำคัญกับการเติมน้ำในเขื่อนหลัก แหล่งกักเก็บน้ำในชุมชน ไร่นา ไปจนถึงระบบกระจายน้ำเข้าสู่แปลงเกษตรอย่างทั่วถึง รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำทั้งในระบบชลประทานและครัวเรือนเกษตรกร การจัดการข้อมูลน้ำแม่นยำ ตลอดจนพัฒนาระบบเตือนภัยน้ำอัจฉริยะ เพื่อสร้างความมั่นคงด้านน้ำในอนาคต เกษตรกรสามารถวางแผนการผลิตและปรับแผนการผลิตได้อย่างทันท่วงที สามารถลดความเสี่ยงจากความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ และสร้างความมั่นใจว่าจะมีน้ำใช้อย่างเพียงพอ

ทั้งนี้ นโยบายหลักทั้ง 5 ด้านดังกล่าว จะขับเคลื่อนผ่านการบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เน้นการทำงานเชิงรุก ลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นลง เร่งการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยในการทำงานให้มีความคล่องตัวมากขึ้น พร้อมอำนวยความสะดวกให้กับเกษตรกรได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยมี**ประเด็นสำคัญที่จะต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน 6 เรื่อง** เพื่อให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรมโดยเร็วที่สุด ดังนี้

1) มาตรการเพื่อรับมือสถานการณ์ตะวันออกกลาง ปรับเปลี่ยนสัดส่วนการใช้ปุ๋ยของเกษตรกรให้มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่และชนิดพืช พร้อมทั้งเร่งเจรจาขยายแหล่งนำเข้าปุ๋ยจากต่างประเทศ ตลอดจนสนับสนุนการศึกษาวิจัยและส่งเสริมการผลิตปุ๋ยชีวภาพและปุ๋ยอินทรีย์ทดแทน เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและลดต้นทุนการผลิตให้แก่เกษตรกร

2) บริหารจัดการสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออก และการบริโภคภายในประเทศ แก้ไขปัญหาข้อติดขัดในกระบวนการส่งออก โดยบูรณาการความร่วมมือเพื่อจัดทำช่องทางพิเศษ (Fast Lane) ลดขั้นตอนเอกสาร

และระยะเวลาการส่งออกให้รวดเร็ว และผลักดันการนำระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) ในรูปแบบดิจิทัลมาใช้อย่างเต็มรูปแบบ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในมาตรฐานและความปลอดภัยของสินค้าเกษตรไทยต่อประเทศคู่ค้า

3) บริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร นำระบบบริหารจัดการน้ำอัจฉริยะมาประยุกต์ใช้ในการติดตามและบริหารจัดการสถานการณ์น้ำทั้งระบบ พร้อมทั้งเร่งรัดโครงการพัฒนาแหล่งน้ำและระบบชลประทานเพื่อเตรียมความพร้อมในการกักเก็บน้ำและรับมือกับผลกระทบจากปรากฏการณ์เอลนีโญ ตลอดจนวิกฤตภัยแล้งที่อาจเกิดขึ้น

4) บริหารจัดการดินและที่ดิน เร่งรัดกระบวนการจัดสรรและมอบเอกสารสิทธิที่ดินทำกินให้แก่เกษตรกร เพื่อสร้างความมั่นคงในอาชีพและทรัพย์สิน ควบคู่ไปกับการเร่งฟื้นฟูและปรับปรุงคุณภาพดินให้เหมาะสมแก่การเพาะปลูก รวมถึงการกำหนดมาตรการเชิงรุกในการเพิ่มพื้นที่เกษตรกรรมปลอดการเผา (Zero Burn) อย่างเป็นระบบ

5) สร้าง Smart Farmer รุ่นใหม่ มุ่งเน้นการพัฒนาและเสริมสร้างขีดความสามารถของเกษตรกรรุ่นใหม่ ให้เป็นผู้ประกอบการเกษตรที่มีความพร้อม สามารถนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่ และองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการธุรกิจ มาประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ

6) แก้ปัญหา PM 2.5 กำหนดมาตรการสนับสนุนและสร้างแรงจูงใจในการนำเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม หรือแปลงสภาพเป็นพลังงานทางเลือก ตลอดจนส่งเสริมให้เกษตรกรและชุมชนมีส่วนร่วมในโครงการลดก๊าซเรือนกระจก เพื่อสร้างรายได้เสริมจากการประเมินและรับรองคาร์บอนเครดิต (Carbon Credit)

ในการนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีข้อสั่งการให้ “จัดตั้ง War Room” เพื่อบูรณาการข้อมูล กำกับ ตรวจสอบ และติดตามความก้าวหน้าในการขับเคลื่อนนโยบายเร่งด่วนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง พร้อมนี้ได้ขอให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ทุกภาคส่วนทำงานเชิงรุก ให้ความสำคัญกับการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ปรับลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ซ้ำซ้อน เพื่อเพิ่มความรวดเร็วในการให้บริการประชาชน และยึดถือผลประโยชน์สูงสุดของเกษตรกรเป็นเป้าหมายสูงสุด

- **รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายวัชระพล ขาวขำ)** ได้กล่าวว่า จะยึดถือการปฏิบัติงานภายใต้นโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยเฉพาะหลัก “ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้” เป็นหัวใจในการขับเคลื่อน และยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกร ทั้งนี้ ได้เน้นย้ำการตอบสนองต่อข้อร้องเรียนของประชาชน โดยขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการตรวจสอบและแก้ไขปัญหาอย่างเร่งด่วน

- **รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นางสาวปิยะรัฐชย์ ติยะไพรัช)** ได้กล่าวทักทายและขอบคุณคณะผู้บริหาร รวมถึงข้าราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พร้อมเน้นย้ำถึงสถานการณ์ปัจจุบันที่เกษตรกรไทยกำลังเผชิญกับปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร จึงขอให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ทุกภาคส่วนปฏิบัติงานด้วยความทุ่มเทและลงพื้นที่เพื่อรับฟัง ตลอดจนแก้ไขปัญหาของเกษตรกรอย่างใกล้ชิด โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมถึงรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้ง 2 ท่าน พร้อมจะปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ รับฟังปัญหา รวมถึงข้อขัดข้องในการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นกลไกสนับสนุนให้การดำเนินงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีประสิทธิภาพ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร
17 เมษายน 2569